

ЗВІТ
про основні показники наукової діяльності
у другому кварталі 2024 року

Табл.1

№ п/п	Назва кафедри	Найменування завдання, виконавець	Термін виконання завдання, виконавець	
1	Педіатрії № 1 із неонатологією	«Розробити клініко-лабораторні критерії, методи прогнозування та запобігання метаболічних порушень у дітей раннього віку», реєстраційний номер 0120U102856	2020 – 2024 рр.	Фізичний і нервово психічний розвиток передчасно народжених дітей є актуальною проблемою неонатології та педіатрії у всьому світі. Особливо важливо вчасно виявити групи ризику щодо несприятливого прогнозу розвитку у вкрай недоношених дітей при народженні для раннього втручання з метою уникнення формування інвалідизації в майбутньому. В Україні приблизно 5 % дітей народжуються передчасно, серед яких 1,5% – це діти з дуже малою та надзвичайно малою масою тіла (ДММТ та НММТ). Удосконалення акушерської та неонатальної допомоги сприяло значному зниженню смертності даної когорти дітей. Але зі зростанням рівнів виживання збільшився відсоток дітей з порушеннями розвитку, що в свою чергу, призвело до збільшення витрат на їх реабілітацію та соціальну адаптації. Тому, побудова клінічних прогностичних моделей на основі визначення внеску значущих медико-соціальних і генетичних факторів у розвиток дітей, які народилися з ДММТ та НММТ, може стати підґрунтям для створення комплексної профілактичної програми раннього втручання. Для досягнення поставленої мети стала розробка алгоритму прогнозування значної затримки постнатального фізичного розвитку дітей з ДММТ та НММТ в ранньому віці на підставі визначення провідних факторів ризику несприятливого прогнозу.

				Для досягнення мети проведено мультицентрове когортне проспективне дослідження, що включало 155 дітей, які спостерігалися у центрі розвитку дитини Полтавської обласної дитячої клінічної лікарні. В результаті дослідження не було виявлено Вивчення ПФР обстежених дітей показало, що за час їх лікування у стаціонарі достовірно підвищилася кількість дітей з масою тіла < 10 перцентилі (з 16,9 % до 33,1 %, $p=0,0004$) за рахунок достовірного збільшення частки немовлят з масою в межах 4-10 перцентилі (9,0 % проти 23,0 %, $p=0,004$) на тлі сталих значень кількості дітей з масою тіла. Дослідження впливу поліморфізму генів сімейства глутатіон-Странсфераз на значну затримку ПФР передчасно народжених дітей виявило наявність достовірного зв'язку між домінантною моделлю (GG+AG vs. AA) GSTP1 гену та значною ЗПФР (ВШ 4,2 [95 % ДІ 0,85-413,4]; $p=0,044$) та відсутність такого впливу при наявності інших генетичних моделей досліджуваних генів. Жоден з генотипів ACE, AGT2R1 та eNOS генів не асоціювався зі значною затримкою постнатального фізичного розвитку обстежених дітей. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці ефективних стратегій профілактики затримки постнатального фізичного розвитку, що сприятиме оптимальному розвитку, профілактиці інвалідизації з дитинства та інтеграції дитини з дуже і надзвичайно малою масою тіла при народженні в суспільство. Запровадження генетичного дослідження з метою визначення генетичної моделі GG+AG гену GSTP1 у передчасно народжених дітей, які народилися з дуже малою масою тіла дозволить визначати групу ризику щодо розвитку порушень фізичного розвитку і індивідуалізовано підходити до його корекції.
--	--	--	--	--

Табл.2

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Очікувані результати	Фактично досягнуто
Доповідь Науково-практична конференція з міжнародною участю «Новітні технології в педіатричній науці, практиці, сімейній медицині та освіті», присвячена пам'яті академіка НАМН України Б.Я.Резніка 18-20 квітня 2024 р, м. Одеса	Похилько В.І., Ковальова О.М., Цвіренко С.М., Чернявська Ю.І., Давиденко А.В. Вивчення впливу поліморфізму гену eNOS і показників обміну оксиду азоту у передчасно народжених дітей та неонатальні наслідки від матерів з метаболічним синдромом			
Стаття	Скавінська О, Фіщук Л, Чернявська Ю, Похилько В, Євсеєнкова О, Россоха З. Фармакогенетика анестезіологічної підтримки. Neonatol. hіr. perinat. med. [інтернет]. 08, Квітень 2024 [цит. за 14, Травень 2024];14(1(51):131-40.	10,0	Розглянути та узагальнити останні дані наукової літератури щодо фармакогенетики анестезіологічних препаратів різних видів.	Анестезіологія є особливою областю вивчення фармакогенетики, адже вона більше ніж будь-яка інша медична спеціальність характеризується поліфармацевтикою – одночасним або послідовним введенням багатьох лікарських засобів. Однакова доза препарату може бути недостатньою для деяких пацієнтів, і становити загрозу для життя або призводити до небажаних побічних ефектів для інших. Сьогодні інформація про

				генетичні фактори використовуються клініцистами для призначення ліків, щоб належним чином адаптувати медикаментозну терапію до геному пацієнта. В анестезіології були пояснені принципи фармакогенетики нервово-м'язових блокаторів, метаболізму опіоїдів, різних видів анестетиків, післяопераційної нудоти та блювання. З іншої сторони, велика кількість анестезіологічних препаратів мають вузький терапевтичний індекс.
Стаття	Pokhylko, V., Cherniavska, Y., Fishchuk, L. <i>et al.</i> Association of the C3953T (rs1143634) variant of the interleukin 1 beta gene with the features of a complicated course of COVID-19-associated pneumonia. Mol Biol Rep.2024; 5(630) . https://doi.org/10.1007/s11033-024-09569-4	7,0	Проаналізувати вплив варіантів гена IL1B (rs1143634) на прогресування захворювання у пацієнтів із важкою пневмонією COVID-19 з урахуванням стратегій лікування.	У групі пацієнтів за досліджуванним варіантом rs1143634 гена IL1B виявлено такі частоти генотипу: СС–65,8 %, СТ–28,2 %, ТТ–6,0 %. Наші результати показали, що у групі пацієнтів із Т-алелем гена IL1B спостерігалися вищі показники лейкоцитів ($p = 0,040$) та більш виражена лімфопенія ($p = 0,007$). Було встановлено, що пацієнти з алелем Т залишалися на ШВЛ значно довше ($p = 0,049$) і потребували більш тривалого лікування кортикостероїдами ($p = 0,045$).
Монографія	Похилько ВІ, Цвіренко СМ, Чернявська ЮІ та ін. Складний пацієнт в педіатрії. Клінічні спостереження. за ред.	267,0	На прикладі складних клінічних випадків розглянути особливості	Представлені складні клінічні випадки у дітей, що потребують високого рівня мистецтва і

	Сенаторової ГС. Навч. пос. для здобувачів II рівня вищої освіти вищих медичних закладів МОЗ України. Харків: ХНМУ, 2024. 267 с		перебігу поширених та орфанних захворювань у дітей.	діагностики від дитячого лікаря на базі сучасних знань і умінь. Кожен випадок коментується авторами, виходячи з певних літературних джерел та протоколів лікування.
--	--	--	---	---

Зав.кафедри педіатрії №1 із неонатологією

Світлана ЦВІРЕНКО